

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

JAAARPLAN 2025-2026

Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden

De zon komt op, alles klopt
't Is gebeurd, het is gedaan
Geen weg terug, laten we gaan
Laten we lopen tot we vallen
We moeten vallen, telkens vallen
om weer op te staan

Wende – De zon komt op – Sterrenlopen

“De Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse natuur en cultuur. Van duinen tot riviernatuur en van heide tot veen; ieder landschap kent zijn eigen geschiedenis en samenspel tussen mens en natuur. De Nationale Parken zorgen ervoor dat de karakteristieke natuur, landschappen en biodiversiteit behouden blijven en dat bezoekers van deze Nederlandse parels kunnen blijven genieten” (Samenwerkingsverband Nationale Parken).

Voorwoord

Voor je ligt het Jaarplan 2025-2026 van stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden. Hierin beschrijven we de doelen en projecten die wij gaan uitvoeren.

Een plan voor de komende 2 jaar. Dat heeft te maken met de wijze waarop de uitvoering van dit plan bekostigd wordt. Het ministerie van LNV, de provincies en de nationale parken werken op dit moment aan de regeling en financiering. Alhoewel het nieuwe Beleidsprogramma Nationale Parken loopt tot 2030, komt er waarschijnlijk eerst een nieuwe regeling tot einde 2026. Daarom dit plan voor de komende 2 jaar.

Als 1 van de 21 nationale parken in Nederland zijn onze Weerribben-Wieden, als grootste laagveenmoeras van Noordwest-Europa, uniek. Dit is de plek waar de otter begon aan de opmars door Nederland, het enige gebied ter wereld waar de grote vuurvlieder leeft, naast meer dan 50 soorten libellen. Een gebied ontstaan door mensenhanden én de kracht van de natuur.

In dit jaarplan lees je dat we nog meer moeten doen om die bijzondere natuur te behouden. Dat we moeten zorgen dat alle bewoners daarbij betrokken zijn en ervan profiteren. En dat we ondernemers perspectief moeten bieden in een circulaire economie.

Als bewoners hebben we elke dag dat gevoel: “De zon komt op. Alles klopt.” En daar laten we onze bezoekers graag van meegenieten. Uiteraard in balans met de draagkracht van de natuur en het gebied.

Wij maken onze ambities graag waar en hopen dat jij – op welke manier dan ook – daar aan meedoet.

Bestuur en medewerkers sNPWW

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave	5
Terugblik op 2024	6
Missie.....	10
Doelen 2024-2030	11
Streefbeeld 2040	12
Doel 1.....	15
Doel 2.....	20
Doel 3.....	25
Doel 4.....	29
Doel 5.....	35
Opdrachten derden	40
<i>Gebiedsmarketing en -communicatie</i>	<i>41</i>
Bijlagen	49

Terugblik op 2024

2024 was het eerste jaar waarin gewerkt werd vanuit de doelen van het nieuwe Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030ⁱ.

Deze doelen zijn:

1. Het versterken van de natuur-, landschaps-, erfgoed- en ruimtelijke kwaliteiten.
2. Ontwikkelen naar robuustere natuur- en landschapsgebieden met stevige natuurkernen.
3. Versterken van de unieke natuurbeleving, in balans met de draagkracht van de natuur en leefomgeving.
4. Steviger verbinding met de samenleving.
5. De herkenbaarheid van het stelsel van nationale parken vergroten.

Gedurende 2024 is uitvoering gegeven aan verschillende projecten uit het jaarplan 2024ⁱⁱ. Het jaarthema *Levend Landschap Vol Verhalen* kreeg ook in 2024 een centrale rol, met bijzondere aandacht voor het verbinden van mensen en natuur.

Het jaar begon sterk met inspirerende bijeenkomsten, waaronder de lancering van de gebiedspromotiecampagne. Met een frisse merkidentiteit en de personificatie van het gebied door *Wout* werd het Nationaal Park op een vernieuwende manier gepresenteerd aan ondernemers. Bezoekersmanagement en -communicatie kregen een impuls met de introductie van een vernieuwde website en het gebruik van bezoekersdata-analyse via Resono.

Educatie en jongerenbetrokkenheid waren ook in 2024 belangrijke pijlers. Via het Nationaal Park Scholenproject, uitgevoerd in samenwerking met IVN, maakten basisschoolleerlingen kennis met natuur en duurzaamheid. Jeugdnatuurclubs en junior rangers werkten actief mee aan natuurprojecten en

campagnes tegen invasieve exoten, samen met jongeren uit heel Nederland. Tijdens de Boomfeestdag werden basisschoolleerlingen betrokken bij het planten van bomen, waarbij ze leerden over het belang hiervan voor het landschap. De Dag van het Nationaal Park benadrukte de enorme biodiversiteit van het gebied door samen met zo'n 100 jongeren soorten te tellen.

Innovatie en onderzoek speelden een cruciale rol in het versterken van het Nationaal Park als proeftuin voor onderwijs en duurzame ontwikkelingen. In samenwerking met studenten werden concepten zoals de Parkpoorten bij het station en Tuks T-Huis uitgewerkt. Tegelijkertijd werden studies uitgevoerd naar het herstel van landschapselementen en naar de rol van Steenwijk als groenste stad van Noordwest-Europa.

Het vergroten van bewustwording en beleefbaarheid kreeg extra aandacht tijdens de Beleefweek, waarin de *Tekens van de Tijd* centraal stonden. Tijdens deze week werden mammoeten uit ijs gehakt en gekleed, muziek gemaakt van plastic afval, een natuurfilmmarathon georganiseerd en waren er tal van excursies, die de unieke geschiedenis en natuur van Weerribben-Wieden belichtten. Het vernieuwde gebiedsmagazine presenteerde daarnaast historische verhalen en actuele informatie op een aantrekkelijke manier aan bewoners en bezoekers.

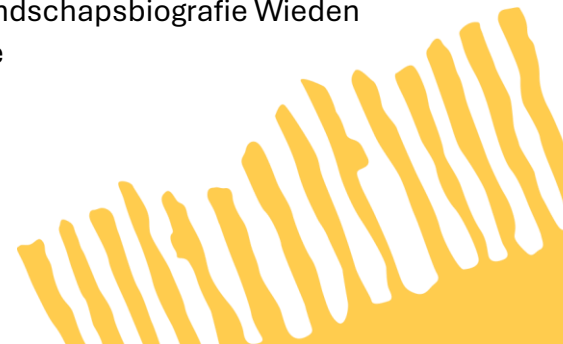
Er zijn mooie stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De aanvraag van de *Charter for Sustainable Tourism* was een belangrijke mijlpaal, die samenwerking rondom duurzaamheid stimuleert en het Nationaal Park dichterbij internationale erkenning als ecobestemming gaat brengen. Het netwerk *Lekkers uit de Kop* en de campagne *Hier Groeien Daken* benadrukten het belang van korte ketens en lokaal ondernemerschap. Duurzame mobiliteit werd bevorderd door de introductie van nieuwe E-bike hubs en vernieuwde bebording.

Samenwerking stond hoog op de agenda. Vrijwilligersacties zoals World Cleanup Day en andere opschoonacties leverden tastbare resultaten op voor een schoner en gezonder landschap. Tijdens bijeenkomsten van *Gastvrij van het landschap* en de *Groene Voorlichters* werden de samenwerking met vrijwilligers en ondernemers versterkt. Ook tijdens gesprekken met plaatselijke belangen werd de dialoog met inwoners van het gebied actief opgezocht.

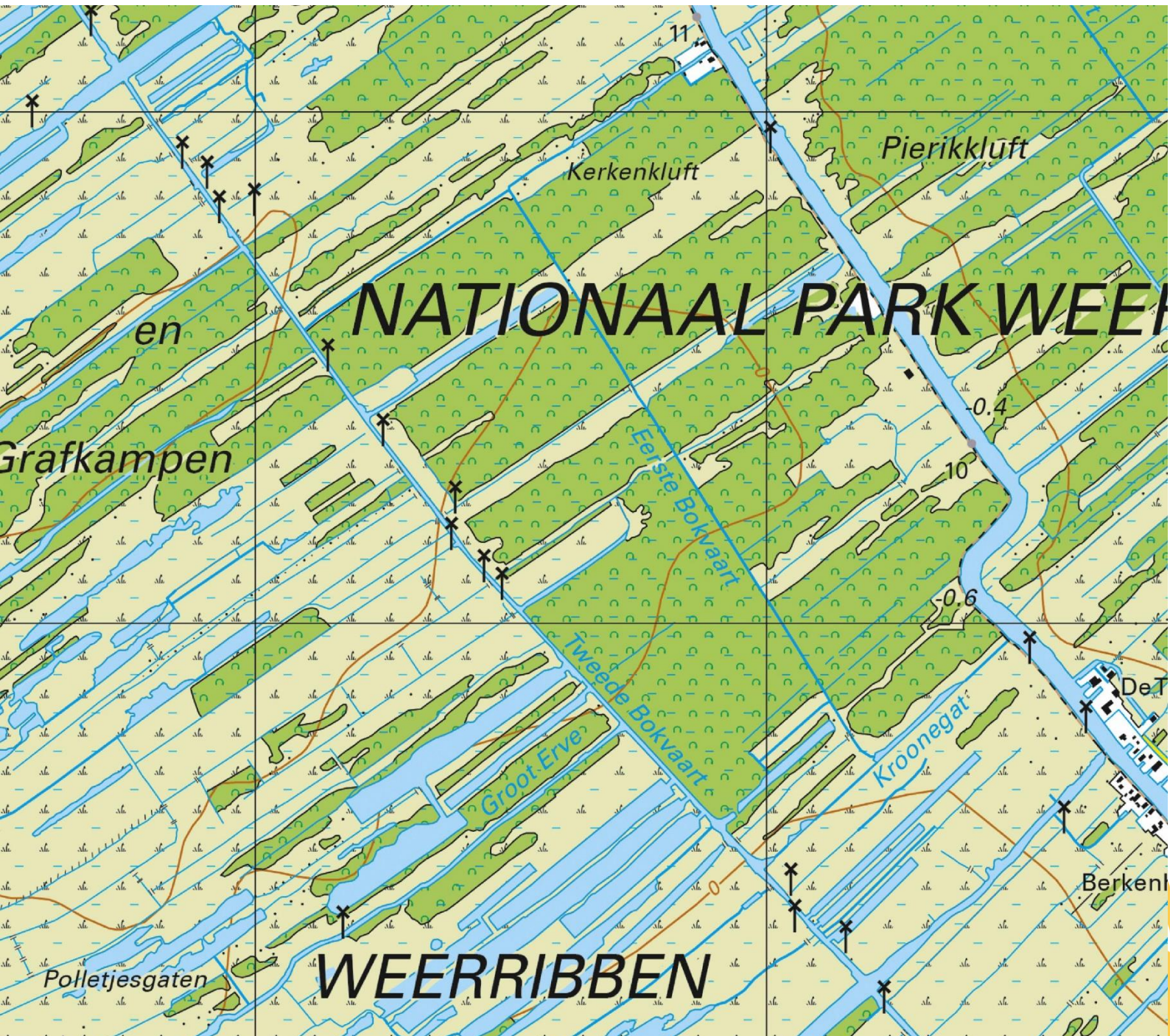
Hieronder een overzicht van de projecten die zijn uitgevoerd in 2024:

- Bijeenkomst Gastheren/-vrouwen van het landschap
- Lancering gebiedspromotie-campagne en Wout
- Bijeenkomsten Groene Voorlichters
- In gesprek met de plaatselijk belangen
- Dag van het Nationaal Park
- Proeftuin voor onderwijs en innovatie (Parkpoorten Station en Tuks T-Huis)
- World Clean up Day/Opschoondag
- Beleefweek
- Fototentoonstelling Mooiste Plek
- Open dag Lekkers uit de Kop
- Baarlingerpolder
- Boomfeestdag
- Jeugdnatuurclubs en junior rangers
- Nationaal Park Scholenproject voor het basisonderwijs met IVN
- Kijkjes id keuken – Lekkers uit de Kop
- Charter for Sustainable Tourism
- Onderzoek Steenwijk groenste stad van Noordwest-Europa
- Onderzoek herstellen landschapselementen
- Campagne invasieve exoten
- Groen traineeship
- Bezoekersdata Resono
- Verkenningssessie parkpoorten
- Campagne E-bike hubs met nieuwe bebording
- Campagne Hier Groeien Daken
- Vernieuwde website visit
- Boeren van Blokzijl
- Nieuwe strategie TIPs
- Lezing Landschapsbiografie Wieden Academie

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Missie

Ons Nationaal Park Weerribben-Wieden is ontstaan door de kracht van natuur én door menselijk handelen. De natuur is de basis van ons bestaan. We zijn in alles verbonden met de natuur, **wij zijn natuur**. Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden vindt haar bestaansrecht in het beschermen van die basis voor leven.

Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden is de **hoeder** van het cultuurlandschap, de natuur en het erfgoed in de Kop van Overijssel. Vanuit dit fundament is er een stevige basis voor **leefbaarheid** en **economie**, waardoor bewoners met plezier kunnen wonen, bedrijven kunnen floreren en het gebied aantrekkelijk is voor vele bezoekers.

Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden bouwt aan een omgeving die **perspectief** biedt aan huidige en toekomstige generaties. Daarbij is het van belang dat natuur en erfgoed, bewoners en bedrijven, landbouw en toerisme elkaar versterken. Ons Nationaal Park denkt en handelt vanuit een **ecosysteem** gedachte, waarin zorg voor het hele leefsysteem het uitgangspunt is, omdat alles met elkaar verbonden is.

Nationaal Park Weerribben-Wieden zet met zijn partners in op ontwikkeling van duurzaam toerisme en duurzaam ondernemerschap. Versterking van de natuur en verbinding van mens en natuur is daarbij steeds het uitgangspunt. Bewoners, maatschappelijke instellingen, overheden en ondernemers in en om de Weerribben-Wieden voelen zich met het Nationaal Park verbonden. Samen zorgen ze voor sociaal-economische ontwikkeling en versterking van de leefbaarheid van het gebied.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Doelen 2024-2030

De Nederlandse nationale parken zijn de parels van onze natuur en landschappen voor nu en toekomstige generaties. Ze maken deel uit van grote samenhangende gebieden die samen het verhaal van de Nederlandse natuur vertellen.ⁱⁱⁱ

Het ‘Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030- Op weg naar veerkrachtige, beleefbare nationale parken’ geeft aan hoe parkorganisaties, provincies, Rijk en partners de komende jaren invulling geven aan de ontwikkeling van nationale parken tot robuuste, kwalitatief hoogstaande natuur- en landschapsgebieden. Het beleidsprogramma legt de gezamenlijke ambities en doelen vast voor de toekomst van de nationale parken in Nederland en geeft de nieuwe koers aan voor alle nationale parken.

De ontwikkeling van de parken kan niet los gezien worden van de grote veranderingen in het natuur- en landschapsbeleid en het landelijk gebied. De voorgestelde aanpak houdt de kwaliteit van het (internationale) label Nationaal Park in ere en combineert die met de mogelijkheden om het nationaal park van waarde te laten zijn bij de urgente opgaves in het landelijk gebied.

Streefbeeld 2040

Het nationaal park heeft richting 2040 de ontwikkeling voortgezet naar robuustere natuur- en landschapsgebieden met minstens één of meer natuurkernen, verbonden met het omliggende landschap. In de natuurkernen is ruimte voor natuurlijke processen en versterking van de dynamiek van de natuur en systeemherstel.

De inwoners en ondernemers zijn trots op hun gebied en dragen actief bij aan behoud en ontwikkeling ervan. De bezoekers dragen ook bij aan het behoud en de versterking van deze bijzondere gebieden door ze te bezoeken en beleven. Daarbij zetten parken actief bezoekersmanagement in om de bescherming van de natuur te

garanderen. Beleving en bescherming van de natuur en het landschap zijn in balans. In de natuurkernen staat dynamiek van de natuur voorop. Daaromheen is ruimte voor menselijke activiteiten, voor landschap en cultureel erfgoed en voor duurzame of natuur-inclusieve ruimtelijke ontwikkeling en ondernemerschap.

In 2040 zijn de nationale parken uitgegroeid tot een belangrijke motor en inspiratiebron voor natuur inclusieve regio's. Parken slagen er bij uitstek in om verschillende belangen, zoals natuur, recreatie, landbouw en wonen, samen te brengen. Het park is een aanjager voor integrale ontwikkelingen in de regio. Het vormt een platform en bestuurlijk klankbord voor het gesprek over de transitieopgave in het landelijk gebied. Het nationaal park zet met zijn partners in op ontwikkeling van duurzaam toerisme en duurzaam ondernemerschap.

De individuele nationale parken dragen ieder het gezamenlijke verhaal van het stelsel van nationale parken uit, vanuit het eigen karakter van hun park. Het stelsel van nationale parken vertelt het verhaal van de natuur van Nederland. Binnen het geheel van nationale parken vindt kennisontwikkeling en kennisuitwisseling plaats en verbinding met de wetenschap.

In het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030 zijn 5 doelen vastgesteld:

1. De natuur-, landschaps-, erfgoed- en ruimtelijke kwaliteiten van ieder nationaal park versterken – elk park vanuit de eigen gebiedsidentiteit
2. Ieder nationaal park ontwikkelen naar robuustere natuur- en landschapsgebieden met stevige natuurkernen.
3. De unieke natuurbeleving van elk nationaal park versterken, in balans met de draagkracht van de natuur.
4. De samenleving steviger met de nationale parken verbinden.
5. De herkenbaarheid en eenheid van de gezamenlijke nationale parken in Nederland vergroten.

In de volgende hoofdstukken werken we per doel uit wat speerpunten voor 2025 en 2026 zijn en welke projecten daar bij horen.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Doel 1

Het versterken van de natuur-, landschaps-, erfgoed- en ruimtelijke kwaliteiten vanuit de eigen gebiedsidentiteit.

Nationale parken hebben een eigen, onderscheidende identiteit, gevormd door de kwaliteit van de natuur, de geschiedenis van het gebied en de onderlinge verbinding tussen de natuurlijke en culturele waarden. Nationaal Park Weerribben-Wieden versterkt deze samenhang door niet alleen de natuur en het landschap, maar ook het cultureel erfgoed te integreren. Het park verbindt hoogwaardige natuurkernen met het omliggende landschap, wat de gebiedsidentiteit verder versterkt. Door de natuur te koppelen aan het omliggende landschap ontstaat er ruimte voor een balans tussen natuurbehoud en recreatie. Bezoekers kunnen hierdoor genieten van het prachtige landschap, zowel binnen als rondom het nationaal park.

(uit het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030)^{iv}

Speerpunten 2025-2026

Samenhang tussen natuurwaarden, landschapskenmerken en cultureel erfgoed:

Samenwerking tussen natuur- en erfgoedorganisaties maakt het mogelijk om historische verhalen en landschaps- en cultuurkenmerken zichtbaarder en beleefbaarder te maken. Door educatieve programma's en routes wordt de unieke samenhang tussen natuur en cultuur toegankelijk gemaakt voor bezoekers en bewoners.

Sterke gebiedsidentiteit: De unieke kwaliteiten van Nationaal Park Weerribben-Wieden worden versterkt door campagnes en initiatieven die de landschappelijke en historische kenmerken van het gebied zichtbaar maken. Dit vergroot niet alleen de bekendheid van het park, maar zorgt ook voor meer betrokkenheid bij het behoud ervan.

De gemeenschap en landschapontwikkeling: Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden betrokken bij projecten die natuur en erfgoed samenbrengen. Daarnaast gaan we in dialoog met inwoners en experts over de staat van het landschap en dromen voor de toekomst.

Projecten 2025-2026

- Gebiedsdialoog kwaliteiten en wensen
- Landschap en landgebruik in de toekomst ism IVN
- Ontwikkelen nieuwe (erfgoed)routes
- Verkenning Dark Sky Places
- Ondersteunen initiatieven erfgoed van bewoners en organisaties
- Verborgene verhalen zichtbaar maken
- Erfgoedvisie ontwikkelen

Landschapsontwikkeling vroeger en nu

De historische ontwikkeling van Nationaal Park Weerribben-Wieden, waarin zowel natuurlijke processen als menselijke activiteit een rol hebben gespeeld, biedt unieke kansen om natuur en cultuur te verbinden. Het gebied is gevormd door eeuwenlang menselijk ingrijpen, zoals veenwinning, en natuurlijke krachten zoals stormen en overstromingen. Dit maakt het park niet alleen een uniek natuurgebied, maar ook een levend museum boordevol landschapsgeschiedenis.

Tegelijkertijd staan deze waarden onder druk door factoren zoals klimaatverandering, intensief landgebruik en afnemende biodiversiteit. Het herstel en behoud van de verbinding tussen natuur en erfgoed biedt niet alleen oplossingen voor ecologische uitdagingen, maar versterkt ook de kwaliteit van de leefomgeving en de sociaaleconomische positie van de regio.

De rol van sNPWW

Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden speelt een centrale rol in het verbinden van belangen van natuur, erfgoed, recreatie en landbouw. In samenwerking met overheden, maatschappelijke organisaties en inwoners werkt de stichting aan een toekomst waarin natuur en cultuur samenkomen in een duurzaam en veerkrachtig landschap. Door gerichte acties en samenwerking wordt een sterke gebiedsidentiteit gecreëerd die het unieke karakter van Nationaal Park Weerribben-Wieden versterkt. Zo wordt niet alleen de biodiversiteit beschermd, maar ook een basis gelegd voor een dynamische en duurzame regio waar natuur, erfgoed en gemeenschap in harmonie samengaan.

De stichting biedt een breed platform en klankbord voor het gesprek over de opgaven in het landelijk gebied met bewoners, ondernemers, culturele en maatschappelijke organisaties en overheden. De stichting zet met

partners in op ontwikkeling van duurzaam toerisme en duurzaam ondernemerschap. Versterking van de natuur en verbinding van mens en natuur is daarbij steeds het uitgangspunt. Bewoners, maatschappelijke instellingen, overheden en ondernemers in en om het nationaal park voelen zich met het nationaal park verbonden (zie ook doel 4). Samen zorgen ze voor sociaaleconomische ontwikkeling en versterking van de leefbaarheid van het gebied (zie ook doel 3).

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Doel 2

Ontwikkelen naar robuustere natuur- en landschapsgebieden met stevige natuurkernen

In Nationaal Park Weerribben-Wieden werken we aan robuustere natuur- en landschapsgebieden met stevige natuurkernen die beter verbonden zijn met hun omgeving. Robuuster wil zeggen: grote en samenhangende arealen van (beschermde) natuurgebieden en landschappen die met elkaar en hun omgeving verbonden zijn. Dit versterkt de dynamiek en veerkracht van natuurlijke processen en daarmee de biodiversiteit.

(Uit het Beleidsplan Nationale Parken 2024-2030)

Deze ambitie sluit aan bij de nationale en internationale doelstellingen om natuur, landschap en biodiversiteit te versterken, zoals de Sustainable Development Goals en de COP15-afspraken^v om in 2030 30% van het land en de zee te beschermen^{vi}. Het doel is om grote, samenhangende natuur- en landschapsgebieden te creëren die de dynamiek en veerkracht van natuurlijke processen verbeteren. Dit komt niet alleen de biodiversiteit ten goede, maar biedt ook kansen voor een sterkere leefomgeving en sociaaleconomische ontwikkeling.

Speerpunten 2025-2026

Vergroening buiten de natuurkern: Inzetten op vergroening en klimaat adaptieve maatregelen in stedelijke en landelijke gebieden.

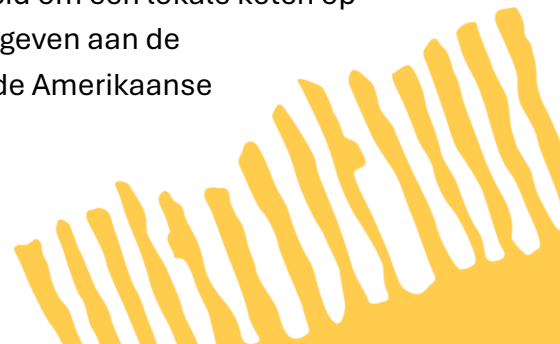
Natuurherstel en verbinding: Uitrollen van onderzoek en advies naar herstel van landschapselementen en ecologische verbindingen rond het park.

Inventarisatie en kennisdeling: Inventariseren van de staat van natuur en landschap buiten de Natura2000-kernen en samenwerken met verschillende partijen aan duurzame oplossingen.

Educatie en participatie: Betrekken van inwoners en ondernemers bij natuurbeheer en herstel via initiatieven zoals Citizen Science, boomfeestdagen, tegelwippen en opschoondagen.

Projecten 2025-2026

- Vergroening van de binnenstad van Steenwijk als pilot voor bebouwde omgeving
- Verkenning klimaat adaptieve tuinen
- Boomfeestdagen/groene schoolpleinen
- Opschoonacties
- Herstellen van landschapselementen
- Herstellen oorspronkelijke elementen en inheemse erfbeplanting op boeren erven
- Onderzoek naar de kwaliteit van natuur buiten de natuurkern
- Opzetten campagne 'GFT in de natuur? NEE!' ism gemeente, SBB, NM, DzSt
- Van de sloot naar het bord. Onderzoek naar de mogelijkheid om een lokale keten op te zetten tussen visserij en afnemers om zo een impuls te geven aan de aantrekkelijkheid van het op grotere schaal bevissen van de Amerikaanse rivierkreeft

Urgentie en kansen voor natuurherstel

De afgelopen decennia staan natuur en biodiversiteit zwaar onder druk door factoren zoals stikstofuitstoot, verlaging van het waterpeil en intensieve landbouw. Daarbij vormt de opkomst van invasieve exoten een steeds groter probleem. De staat van beschermde planten, diersoorten en habitatten is zorgwekkend, en slechts een klein deel van de waterlichamen voldoet aan de Europese kwaliteitsnormen. Deze uitdagingen vragen om een stevige aanpak om natuur en landschap te herstellen, de biodiversiteit te versterken en de impact van klimaatverandering tegen te gaan.

Hoewel de opgaven voor natuur en landschap groot zijn, biedt de transitie ook kansen. Het verbinden van natuur, landschap en erfgoed in Nationaal Park Weerribben-Wieden laat zien hoe mens en natuur al eeuwenlang met elkaar verweven zijn. Door natuurherstel te koppelen aan innovatie en samenwerking, worden nieuwe mogelijkheden gecreëerd voor een betere leefomgeving en economische versterking.

Samen sterker

Nationaal Park Weerribben-Wieden speelt een verbindende rol in de regio door samenwerking te stimuleren tussen partijen. Hoewel natuurbeheer binnen N2000-gebied de verantwoordelijkheid is van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, particuliere grondeigenaren en pachters, richt het Nationaal Park zich op het robuuster maken van het omliggende gebied. Dit omvat vergroening, klimaat adaptieve oplossingen en agrarisch natuurbeheer, waardoor natuur en landschap veerkrachtiger en biodiverser worden. De stichting kan de noodzaak tot het nemen van herstel- of adaptatiemaatregelen agenderen (als communicator) en aanjagen.

Door robuustere natuur- en landschapsgebieden te creëren, versterken we niet alleen de natuurkwaliteit en biodiversiteit, maar ook de samenhang tussen het stedelijke en landelijke gebied. Deze integrale aanpak zorgt voor een dynamische en toekomstbestendige leefomgeving waarin zowel mens als natuur kunnen floreren.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Doel 3

Het versterken van de unieke natuurbeleving in balans met de draagkracht van de natuur en leefomgeving.

De nationale parken zijn de mooiste natuur- en landschapsgebieden van Nederland. Het is belangrijk dat deze unieke en bijzondere natuur waar mogelijk toegankelijk is voor bezoekers. De recreatievoorzieningen en het aanbod van natuurbelevingen passen bij de waarden en de identiteit van het nationaal park. Nationale parken bieden unieke en kleinschalige natuurbelevingen in de natuurkernen, die hen van andere natuurgebieden onderscheiden. De overige recreatieve activiteiten vinden zoveel mogelijk plaats in de gebieden om de natuurkern heen. Dat zorgt ervoor dat de ontwikkeling van duurzame recreatie en toerisme in balans is met de aanwezige natuur en het landschap.

(Uit het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030.)

Nationaal Park Weerribben-Wieden, het grootste aaneengesloten laagveenmoeras van Noordwest-Europa, is een uniek natuurgebied met een grote ecologische waarde dat een thuis biedt aan kwetsbare soorten en bezoekers een bijzondere natuurbeleving biedt. Het doel voor 2025/2026 is om deze natuurbeleving te versterken op een manier die in balans is met de draagkracht van de natuur en de leefomgeving. Recreatie speelt hierbij een belangrijke rol, omdat het bewustwording en draagvlak voor natuurbehoud vergroot. Dit vraagt om goed bezoekersmanagement, waarbij recreatie en natuurbehoud hand in hand gaan. In de kerngebieden ligt

de nadruk op kleinschalige, unieke natuurbelevingen, terwijl de randen van het park ruimte bieden voor recreatie en economische activiteiten. Deze balans beschermt niet alleen het kwetsbare ecosysteem, maar draagt ook bij aan de versterking van de identiteit van het park en de leefbaarheid voor bewoners.

Speerpunten 2025-2026

Duurzaam toerisme en recreatie: Werken volgens de principes van de Charter for Sustainable Tourism^{vii} en het ontwikkelen van plannen om de organisatie zelf te verduurzamen.

Bezoekersmanagement: Starten met het opstellen van een bezoekersmanagementplan en monitoring van bezoekersaantallen en -stromen via Resono.

Innovatie en verdienmodellen: Verkenning van verdienmodellen middels een pilot gebiedsfonds en het uitrollen van het parkpoorten concept, gelinkt aan smart mobility-oplossingen en hubs.

Projecten 2025-2026

- Charter for sustainable tourism
- Voortzetten monitoring bezoekersstromen met Resono
- Oplevering duurzaamheidsstrategie SNPWW
- Opstellen bezoekersmanagementplan
- Ondersteuning van smart mobility projecten (zoals Hubs en Station Steenwijk)
- Pilotprojecten rondom gebiedsfonds
- Verder uitrollen van het parkpoorten concept
- Duurzaam ondernemen stimuleren (ondernemerssafari en duurzame oplossingen)
- Onderzoek naar nudging (gedragsbeïnvloeding) bezoekersgedrag
- Weerribben-Wieden Werkplaats natuur inclusief maken

Natuurbeleving in Balans

Om de kwaliteit van natuur en recreatie te waarborgen, worden er duidelijke keuzes gemaakt. In de kerngebieden van het park staat natuurbescherming voorop. Hier is ruimte voor unieke, kleinschalige natuurbeleving die de ecologische waarden van het gebied benadrukt. Aan de randen van het park is meer ruimte voor recreatieve en economische activiteiten. Door recreatievoorzieningen en de herkenbaarheid van het park te verbeteren, worden bezoekersstromen beter verdeeld. Dit vermindert de druk op natuurkernen en vergroot tegelijkertijd de leefbaarheid en voorzieningen voor bewoners.

Duurzaamheid: van uitdaging naar actie

De urgentie om duurzamer te werken is groot. Klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en de druk op grondstoffen vereisen concrete acties. Nationaal Park Weerribben-Wieden streeft naar een circulaire economie, in lijn met de

doelstellingen van de Rijksoverheid om in 2050 volledig circulair te zijn. Dit betekent dat het gebruik van grondstoffen wordt verminderd en binnen de planetaire grenzen blijft. Samen met ondernemers en partners zoals Stichting Duurzaam Steenwijkerland, werkt het park aan innovatieve oplossingen om grondstoffengebruik te minimaliseren en kringlopen te sluiten.

Daarnaast zijn interne verbeteringen noodzakelijk. Het verduurzamen van de eigen organisatie krijgt prioriteit, bijvoorbeeld door bewust om te gaan met energie, water en afval, en door duurzamere keuzes te maken in woon-werkverkeer en evenementen.

Toekomstbestendig Nationaal Park

In 2025 werkt Nationaal Park Weerribben-Wieden verder aan zijn missie om een duurzame en inclusieve bestemming te zijn. Door natuurbeleving te combineren met bewuste keuzes voor duurzaamheid, wordt het park een plek waar recreatie en natuur in harmonie samengaan. Dit biedt niet alleen meerwaarde voor bezoekers en bewoners, maar draagt ook bij aan het behoud van dit unieke laagveenmoeras voor toekomstige generaties.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Doel 4

Steviger verbinding met de samenleving

Als mensen sterker verbonden zijn met de natuur en het landschap, hebben ze er meer waardering voor en ontstaat er meer draagvlak voor bescherming ervan. De nationale parken spelen een belangrijke rol in deze verbinding. De organisaties van de nationale parken doen dat niet alleen in het gebied dat is aangewezen als nationaal park, maar juist ook met allerlei partijen in een veel breder gebied om het park heen – onder de vlag van het nationaal park. Zij zorgen dat bewoners, maatschappelijke instellingen, overheden en ondernemers in en om het park zich verbonden voelen met het nationaal park. Ruimte voor ondernemerschap levert een belangrijke bijdrage aan de verbinding van het nationaal park met de samenleving.

(Uit het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030.)

Met de uitvoering van het programma ‘Nationale Parken Nieuwe Stijl^{viii}’ (2020-2023) zijn grote stappen gezet in versterken van de relatie tussen de natuurkernen en omliggende gebieden. In de Landschapsbiografie^{ix} wordt de ontstaansgeschiedenis van het grotere gebied beschreven, van de voorlaatste ijstijd tot en met de ruilverkaveling in de landbouw na WOII. In de verschillende uitingen van de stichting worden, aan de hand van 5 verhaallijnen, ook nadrukkelijk de bijzondere natuur, erfgoed en ontstaansgeschiedenis met elkaar verbonden. Ook zijn de relaties met bewoners, ondernemers, erfgoed aanbieders en sociaal-maatschappelijke organisaties geïntensiveerd. Daar bouwen we komende jaren op verder.

Speerpunten 2025-2026

Verbinding met inwoners: Het versterken van de band met inwoners door hen actief te informeren en inspireren, doormiddel van bijeenkomsten, communicatie en lezingen. Dit bevordert wederzijds begrip en betrokkenheid, waardoor bewoners zich meer verbonden voelen met het nationaal park.

Verbinding met ondernemers VTE en erfgoedaanbieders: Het versterken van de band met ondernemers in horeca en recreatie door ze nog meer te betrekken bij de gebiedscampagne (zie hoofdstuk opdrachten), beter op de hoogte te houden van de resultaten én mogelijkheden te geven in te haken op de campagne. Samen met de erfgoedaanbieders zetten we in op het versterken van hun rol in het onthullen van de verhalen over de geschiedenis van het gebied, ontwikkelen we eigentijds aanbod en versterken we het belang van de erfgoed sector.

NPWW als proeftuin: Nationaal Park Weerribben-Wieden biedt een unieke leeromgeving waar scholieren, studenten en andere betrokkenen kennis opdoen en waardevolle inzichten teruggeven aan het park. We noemen dit proeftuin voor onderzoek en innovatie.

Educatie: Samen met educatiepartner IVN zetten we in op een groter bereik en een breder aanbod van activiteiten en middelen gericht op leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs. IVN heeft vanuit het ministerie van LSVN de opdracht om educatie in de Nationale Parken te coördineren. Hiervoor (inzet uren) was in 2023 € 58.000 beschikbaar (ca. 650 uren). Ook de doorontwikkeling van het programma ‘Gastvrij in het Landschap’ voor VTE-ondernemers en erfgoedaanbieders wordt doorontwikkeld.

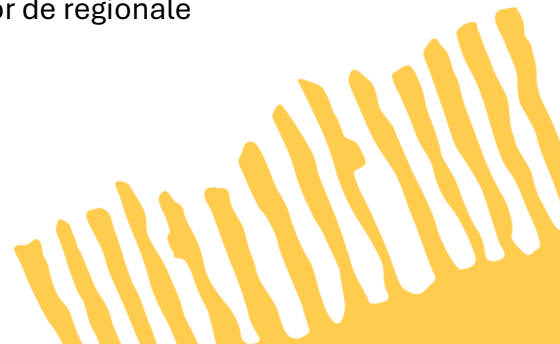

Projecten 2025

- Uitbouwen Werkplaats NP Weerribben-Wieden als ruimte voor dialoog, ontmoeting en experiment.
- Doorontwikkeling streekproductenlijn Lekkers uit de Kop
- Proeftuinen
- Organiseren van ambassadeurs van het Landschap avonden (cursus Gastvrij in het Landschap)
- Scholenprojecten basisonderwijs
- Jeugdnatuurclubs
- Junior Rangers
- Verkenning toegankelijkheid en inclusiviteit NPWW
- Doorontwikkeling fiets- en wandelknooppuntennetwerk.
- De natuur een stem geven.
- Leefbaarheidsmonitor.

Gebiedsidentiteit als vertrekpunt

Door de gebiedsidentiteit als vertrekpunt te nemen voor activiteiten in het park, krijgen de inwoners, ondernemers en bezoekers het ‘parkgevoel’ overal mee. Vanuit de gebiedsidentiteit kunnen innovatieve activiteiten en ondernemingen worden ontwikkeld. Het nationaal park is een product van de samenwerking in een regio, zodat de regionale gemeenschap zich identificeert met het gebied, er trots op is en het in stand wil houden en versterken. De waarden van het nationaal park dragen bij aan de sociaaleconomische ontwikkeling van en de leefbaarheid voor de regionale gemeenschap en de ondernemers in het gebied.

Ruimte voor ondernemerschap

Ruimte voor ondernemerschap levert een belangrijke bijdrage aan de verbinding van het nationaal park met de samenleving. Ondernemerschap is cruciaal voor de ontwikkeling van de parken en de gebieden daaromheen. De voorgestelde ontwikkeling daarbij is dat de economische activiteiten in en rond het nationaal park geen afbreuk doen aan de veerkracht van natuur en landschap en een bijdrage leveren aan het vergroten van de brede welvaart. Boerenbedrijven en recreatieondernemers in en om het park ontwikkelen producten die aansluiten bij de parkidentiteit zoals streekproducten en overnachtingsmogelijkheden in de natuur. De aanwezigheid van andere ondernemers (bijvoorbeeld ambachtelijke bedrijven) levert ook een belangrijke bijdrage aan de identiteit van het gebied.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Doel 5

De herkenbaarheid van NP Weerribben-Wieden vergroten als onderdeel van de gezamenlijke nationale parken

De Nederlandse nationale parken vormen samen meer dan de som der delen. Ze presenteren zich gezamenlijk en vertellen samen het verhaal van de natuur en het landschap van Nederland. Dit gezamenlijke verhaal onderstreept de eenheid van het stelsel van nationale parken, terwijl elk park bijdraagt vanuit zijn eigen unieke identiteit en karakter.

In Nationaal Park Weerribben-Wieden omarmen we dit het gezamenlijke verhaal en benutten we onze eigen onderscheidende kenmerken om ons park als essentieel onderdeel van het netwerk te positioneren. We participeren in landelijke programma's (Beleefweek, Dag van het Nationaal Park, Laarzendag) en vertalen deze in samenwerking met ondernemers, inwoners en erfgoedaanbieders naar onze eigen unieke context. Ook koppelen we onze eigen expertise terug in landelijke kennisuitwisseling, maar ook op lokale bijeenkomsten en bij (hoge)scholen.

Speerpunten 2025-2026

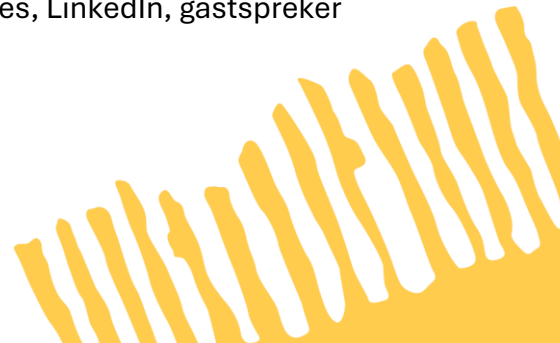
Vergroten van naamsbekendheid en herkenbaarheid: We versterken de zichtbaarheid van Nationaal Park Weerribben-Wieden als onderdeel van het netwerk van nationale parken én benadrukken onze unieke identiteit en gebiedsidentiteit (zie ook het hoofdstuk Opdrachten).

Kennisdeling: Onze expertise op het gebied van erfgoed, landschap, natuur, marketing, recreatie en educatie delen we op lokaal, regionaal en landelijk niveau. We streven ernaar om inspirerend en informatief te zijn voor diverse doelgroepen, zoals studenten, ondernemers, collega parken en beleidsmakers.

Ondersteuning landelijke programma's: Het vertalen van landelijke programma's naar onze lokale context. Hierbij maken we gebruik van de gezamenlijke communicatiemiddelen, data en branding van het landelijke stelsel van nationale parken.

Projecten 2025-2026

- Deelname aan landelijke evenementen zoals de Dag van het Nationaal Park en de Beleefweek.
- Gemeenschappelijke verhaal van de Nederlandse nationale parken vertellen.
- Bijdragen en verwijzen naar de landelijke geïntegreerde publiekswaasite.
- Verkenning toepassing landelijke huisstijl.
- Ondersteuning van landelijke communicatie en educatie programma's.
- Onze eigen expert kennis delen (bijeenkomsten, leersessies, LinkedIn, gastspreker scholen).

Een krachtige schakel in het nationale netwerk

Nationaal Park Weerribben-Wieden is niet alleen een bestemming, maar ook een essentiële schakel in het stelsel van nationale parken. Door actief deel te nemen aan landelijke programma's zoals de Beleefweek en de Dag van het Nationaal Park, brengen we het gezamenlijke verhaal van de Nederlandse nationale parken tot leven. Samen met ondernemers, erfgoedaanbieders, inwoners en natuurbeheerders vertalen we deze initiatieven naar lokale activiteiten die niet alleen het park zelf onder de aandacht brengen, maar ook de verbinding met het bredere netwerk van nationale parken versterken.

Daarnaast treden we op als ambassadeur van het gezamenlijke verhaal. Met onze expertise in marketing en communicatie versterken we de zichtbaarheid van het netwerk, zowel lokaal als nationaal. Dit doen we door onze unieke identiteit en karakteristieke kenmerken te verweven met de gezamenlijke boodschap van de nationale parken. We laten bezoekers en bewoners ervaren hoe ons park bijdraagt aan de toekomst van natuur, erfgoed en landschap in Nederland.

Kennisdeling en samenwerking

Nationaal Park Weerribben-Wieden speelt een actieve rol in kennisdeling en samenwerking, zowel binnen het park als daarbuiten. Wij organiseren bijeenkomsten en leersessies waarin we onze innovaties en successen delen, zoals onze duurzame recreatieprojecten, natuurherstel projecten en onderzoek en vernieuwende educatieprogramma's. Deze waardevolle kennis verbinden we met andere nationale parken, direct of via landelijke platforms zoals het NPB en het SNP. Door deze uitwisseling dragen we niet alleen bij aan de versterking van het nationale

netwerk, maar ontwikkelen we samen oplossingen en ideeën die zowel lokaal als landelijk impact hebben.

Zo blijft Nationaal Park Weerribben-Wieden niet alleen een essentieel onderdeel van het netwerk van nationale parken, maar ook een uniek en inspirerend icoon van natuur en cultuur in Nederland.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

i
info

Welkom in
de historie van
Vollenhove

MOOI DAT JE
D'R BENT

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Opdrachten derden

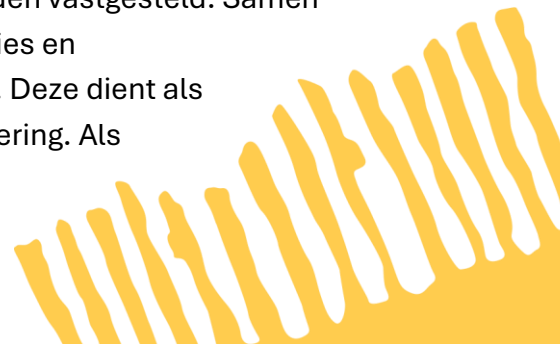
Gebiedsmarketing en -communicatie

In opdracht van de gemeente Steenwijkerland doet stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden sinds 2022 de gebiedsmarketing en -communicatie. Hiertoe is een gebiedscampagne opgezet die zich richt op:

- Het vergroten van de (naams)bekendheid van Nationaal Park Weerribben-Wieden.
- Het vergroten van de interesse in de bijzondere natuur-, erfgoed- en landschapskwaliteiten van het Nationaal Park.
- De kwaliteitsbezoeker (inzicht-, rust- en verbindingszoeker uit de Leefstijlvinder^x), die meerdaags en jaarrond een bezoek brengt aan het gebied.
- De bewoner als recreant in het gebied.

Met behulp van een nieuw gebiedsmagazine, een nieuwe serie folders, social media, een vernieuwde bezoekerssite [visitweerribbenwieden.com](https://www.visitweerribbenwieden.com), de weerribben-wieden-app, A0 3-hoeksborden, free publicity, de UITloper, snelwegreclame en STER zijn zowel het merk NPWW onder de aandacht gebracht, als de 5 verhaallijnen uitgewerkt. Deze verhaallijnen zijn: Nationaal Park Weerribben-Wieden, Giethoorn en de vaartdorpen, sporen uit de ijstijd, Steenwijk vestingstad en Zuiderzee en de handelssteden. In de uitwerking van de verhalen worden de unieke natuur, de ontstaansgeschiedenis van het gebied en het erfgoed én de recreatieve mogelijkheden aan elkaar geknoopt.

In 2023 is de merkgids^{xi} voor Nationaal Park Weerribben-Wieden vastgesteld. Samen met o.a. bewoners, ondernemers, riettelers, natuurorganisaties en erfgoedaanbieders is de identiteit van het gebied vastgesteld. Deze dient als vertrekpunt voor een aansprekende en karaktervolle positionering. Als

typering van het gebied is gekozen voor ‘eigenzinnige, hartelijke’. De bijbehorende belofte is ‘Elke keer vol verwondering’, met als overtuiging ‘een dynamisch gebied dat je echt raakt’.

De uitwerking van de positionering heeft geleid tot de ontwikkeling van de campagne ‘Mooi dat je d’r bent’. Met boegbeeld Wout als de persoonlijke gids in het Nationaal Park. Wout neemt de potentiële bezoeker mee op pad en laat de mooiste plekken in het gebied zien. Hij is de hoofdpersoon in de campagne ‘Mooi dat je d’r bent’.

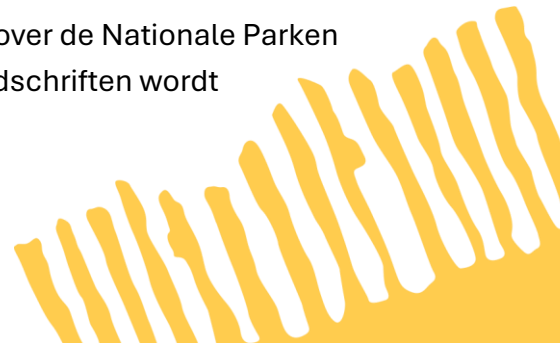
Stand van zaken

Uit onderzoek^{xii} blijkt dat de naamsbekendheid van Nationaal Park Weerribben-Wieden enorm is toegenomen. 21% noemt Weerribben-Wieden spontaan, als gevraagd wordt naar welke nationale parken bekend zijn. Een top 3 notering, na De Hoge Veluwe (86%) en Biesbosch (42%). 91% van de Nederlanders weet dat er nationale parken zijn. Bij ‘geholpen naamsbekendheid’ staat Weerribben-Wieden op plek 8 (55% kent het park). Ook hier is De Hoge Veluwe met 95% het bekendste park. In 2010 is er ook een onderzoek uitgevoerd naar de bekendheid van de Nationale Parken. In 2010 was 26% van de Nederlanders niet bekend met de parken, in 2024 nog 9%. Ook Weerribben-Wieden is in de tussentijd een stuk bekender geworden (van 3,1% naar 21%).

Genieten van de natuur (79%), rust en ontspanning (68%), omdat het goed is voor de gezondheid (48%), de streek verkennen (35%) en er even helemaal uit zijn (32%) zijn de voornaamste redenen om een Nationaal Park te bezoeken. Het merendeel van de respondenten zijn bekend met excursies met de boswachter en wandel- of fietsexcursies (76% en 72%). Maar een heel beperkt deel van de respondenten is bekend met de Europese Dag van het Nationale Park (10%), de Dag van het Park (13%) en de Beleefweken (16%).

Bescherming van de natuur, ruimte voor de natuur en rust worden het meest (55% tot 69%) geassocieerd met Nationale Parken. Veel aspecten waar de Nationale Parken zich voor inzetten worden beperkt geassocieerd met Nationale Parken (cultuurhistorie 16%, verbinding met regio 10% en beleefbaar 7%). Het overgrote deel (77%) vindt het een gemis als er geen Nationale Parken meer zijn in Nederland.

De meeste respondenten (36%) vinden het liefste informatie over de Nationale Parken op een website. Ook sociale media, TV of radio en kranten/tijdschriften wordt

door 27% tot 29% genoemd. Evenementen is met 6% de minst gewaardeerde manier van informeren, nieuwsbrieven komen daarna met 15%.

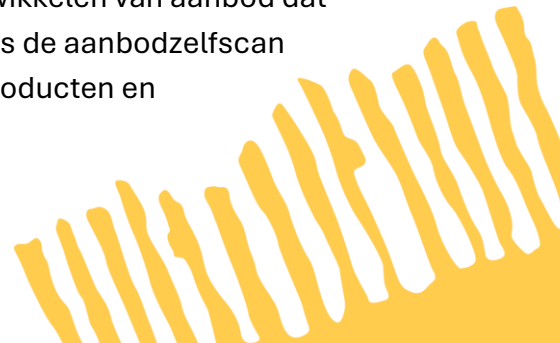
Het merendeel van de respondenten (74%) is bereid om te betalen voor Nationale Parken. De voornaamste manieren waarop respondenten zouden betalen is door middel van parkeergeld (36%) en entreegeld (34%). De minste respondenten zijn bereid om te betalen voor specifieke paden of een lidmaatschap (beide 16%).

Samen het parkgevoel uitstralen

We willen een aantrekkelijke bestemming te zijn voor bezoekers, maar ook voor bewoners en bedrijven. De waarden van het Nationaal Park dragen bij aan de sociaaleconomische ontwikkeling van en de leefbaarheid voor de regionale gemeenschap en de ondernemers in het gebied. Daarom willen wij de herkenbaarheid van het Nationaal Park, zowel naamsbekendheid bij bezoekers als een gevoel van herkenbaarheid en verbondenheid bij de inwoners vergroten. Dit doen we onder andere door onze campagne met slogan ‘Mooi dat je d’r bent’ voort te zetten, en Wout (de personificatie van dit eigenzinnige hartelijke gebied) in te zetten.

Passend en jaarrond aanbod

Het stimuleren van jaarrond duurzame recreatie, gericht op kwaliteitsbezoekers, versterkt zowel natuur, leefbaarheid en de regionale economie. Hierom is onze samenwerking met ondernemers, erfgoedaanbieders, landeigenaren en inwoners essentieel om Nationaal Park Weerribben-Wieden aantrekkelijker, herkenbaarder en duurzamer te maken. Ondernemers spelen een cruciale rol in het vertellen van het gebiedsverhaal, een gastvrij welkom in het gebied en het ontwikkelen van aanbod dat aansluit bij de kwaliteitsbezoeker. Door middel van tools zoals de aanbodzelfscan ondersteunen we ondernemers bij het afstemmen van hun producten en diensten op de wensen van deze doelgroep. Denk aan unieke

arrangementen die jaarrond beschikbaar zijn, zoals natuurbelevingen, culturele evenementen of streekproducten, die het parkgevoel uitdragen. Door hun verhalen en initiatieven te verweven in de promotie en ontwikkeling van ons park, creëren we een levendig gebied dat blijft verrassen en verbinden.

Speerpunten

Vergroten naamsbekendheid: Ondanks de toename van de spontane naamsbekendheid, richten we ons opnieuw op het vergroten van de naamsbekendheid. Daarmee willen we NP Weerribben-Wieden steviger wortelen in de top van bekend nationale parken.

Laden van het merk: Invulling geven aan de belofte (elke keer vol verwondering), de overtuiging (een dynamisch gebied dat je echt raakt) en de merkwaarden hartelijk, magisch, menselijke maat, met aandacht en eigenzinnig en daarmee de interesse in voor de onderscheidende kenmerken van het gebied vergroten.

Richten op de kwaliteitsbezoeker: We focussen op binnenlandse en internationale bezoekers die meerdaags, jaarrond en duurzaam ons park willen ontdekken. Bezoekers met een bovenmatige interesse in natuur, erfgoed en duurzaam recreëren, met een bovenmatige betalingsbereidheid voor de voorzieningen in het gebied en de bereidheid te betalen voor bezoek.

Samenwerken en ontwikkelen van aanbod: Samen met ondernemers, erfgoedaanbieders en landeigenaren werken we aan (nieuw) aanbod dat aansluit bij onze bezoekers, natuurwaarden en gebiedsidentiteit.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

HERFST IN WEERRIBBEN- WIEDEN

Nationaal Park Weerribben-Wieden

**MOOI DAT JE
D'R BENT**

Middelen

- Ster reclame

In januari oriënteren bezoekers zich op bestemmingen die ze dat jaar willen gaan bezoeken. Daarom herhalen we in januari de serie radiocommercials waarmee we het nationaal park en de 5 verhaallijnen onder de aandacht brengen.

- Social media posts (betaald)

Met de inzet van betaalde social posts, gericht op zowel de binnenlandse als Duitse bezoeker, bouwen we een groot bereik op, waarmee we de naamsbekendheid vergroten en in de uitwerking van de posts het merk laden (unieke natuur, erfgoed en recreatie).

- Conversiecampagne

Campagne gericht op het vergroten van het aantal kliks (CTR), waarmee we van vergroten van naamsbekendheid verschuiven naar het creëren van merkvoorkeur door het merk te laden met onze belofte en sturen op conversie naar aanbieders.

- Inhaakcampagne voor ondernemers/erfgoedaanbieders

De gebiedscampagne vertelt de corporate story van Nationaal Park Weerribben-Wieden. Dus verhalen over de ontstaansgeschiedenis, bijzondere natuur en erfgoed en recreatieve mogelijkheden. Met de inhaakcampagne kunnen ondernemers en erfgoedaanbieders inhaken op de uitingen in de campagne en daarmee de interesse in hun aanbod vergoten.

- Merchandising

In Nationaal Park Weerribben-Wieden komen dier- en plantsoorten voor die uniek en geliefd zijn. Van otter tot grote vuurvliinder. Van zwarte stern tot zeggekorfslak. Beschermde diersoorten met tot de verbeelding sprekende verhalen over herkomst, re-wilding of eigenschappen. We ontwikkelen een lijn producten waarop deze diersoorten worden afgebeeld. Een duurzame, hippe en

aansprekende lijn producten die hun weg moeten vinden naar de vele bezoekers aan het gebied. 10% van de winst gaan naar het gebiedsfonds en/of andere duurzame doelen.

- **Gebiedscommunicatie**
Met het actief verspreiden van middelen als het gebiedsmagazine, de serie folders en de UITlopers zorgen we dat de gastheren en -vrouwen in het nationaal park hun bezoekers kunnen inspireren erop uit te trekken om de bijzondere aspecten van het gebied te ontdekken.
- **A0 3-hoeksborden**
Met A0 3-hoeksborden benadrukken we de unieke natuur-, erfgoed en recreatieve kwaliteiten van Weerribben-Wieden, gericht op bezoekers die in het gebied verblijven én bewoners in hun rol als bezoeker én belanghebbende.
- **Free publicity**
Met behulp van artikelen, interviews en videos in lokale, regionale en landelijke media vergoten we de bekendheid van en interesse in NP Weerribben-Wieden.

Nationaal Park
Weerribben-Wieden

Bijlagen

Doorkijkje 2030

In het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030 (LNV, 2023) worden 5 doelen omschreven voor de ontwikkeling van de nationale parken in de komende jaren. Voor een aantal van die doelen geldt dat er komend jaar (2024) al projecten en activiteiten opgestart en/of gerealiseerd kunnen worden die het bereiken van de doelen dichterbij brengt. Daarnaast zullen er meerjarige projecten opgestart worden met een looptijd tot 2030. Samen moeten alle projecten en activiteiten een bijdrage leveren aan het streefdoel van 2030.

Dat streefdoel is een robuust National Park Weerribben-Wieden:

- dat verbonden is met de omgeving en de geschiedenis tastbaar maakt,
- waar de biodiversiteit floreert en het ecosysteem op orde is,
- waar bewoners en ondernemers verbonden zijn en bijdragen aan ontwikkeling en behoud,
- waar bezoekers gastvrij worden ontvangen en zich meerdaags en jaarrond begeven in en rond de natuurkern,
- waar de kwaliteit van de natuur voorop staat en economische ontwikkeling in balans is met de draagkracht van de natuur en de aarde,
- dat zorgt voor de verbinding van verschillende belangen door uiteenlopende partijen met elkaar in gesprek te brengen en broedplaats is voor ontwikkeling en dialoog.

In dit hoofdstuk nemen we je mee naar 2030. Een doorkijkje...

Bezoekers van Nationaal Park Weerribben-Wieden, vaak bewoners, maar even vaak bezoekers uit alle delen van de wereld, weten het park goed te vinden. Zij bezoeken het Nationaal Park via een netwerk van parkpoorten met hoogwaardige voorzieningen en attractieve waarde, die allemaal een deel van de

gebiedsgeschiedenis vertellen, en gezamenlijk het hele verhaal. Dit in combinatie met verblijven in de natuur.

Bezoekers verplaatsen zich in het gebied met elektrische deelfiets, elektrische shuttlebus, per kano of fluisterboot of te voet. De ontwikkeling van meerdaagse wandel-, vaar- en fietstochten in samenwerking met ondernemers en de samenwerking en doorontwikkeling van de verschillende musea hebben gezorgd voor meer verblijfsbezoekers. Het aantal dagbezoekers is stabiel. Op drukke dagen wordt actief gestuurd op spreiding van bezoekers over de parkpoorten. Parkeerdruk is teruggedrongen door de aanleg van centrale parkeerplaatsen aan de randen van het gebied, waar de bezoeker op pad kan met een elektrische deelfiets, fluisterboot of zelfsturende elektrische shuttlebus.

Projecten als Barsbekerbinnenpolder en Baarlingerpolder hebben een impuls gegeven aan de biodiversiteit en de aantallen weidevogels. Nieuwe verdienmodellen voor de agrarische sector maken het voor de landbouw aantrekkelijk om een grotere rol te spelen in natuurbeheer en -ontwikkeling. Het herstel van landschapselementen als houtwallen, struweelhagen, sloten, poelen, natuurvriendelijke oevers, overjarig rietpercelen en kruidenrijke graslanden hebben een positief effect op de landschaps- en natuurwaarde en biodiversiteit.

Ecologische verbindingzones naar Rottige Meente, Drentsplateau, IJsseldelta en Kuinderbos zorgen voor grotere, aaneengesloten natuurgebieden waar flora en fauna kunnen floreren.

De streekproducten van de makers uit het netwerk 'Lekkers uit de Kop' vinden hun weg naar het bord van de consument. Het aandeel biologisch in zuivel en vlees is verdubbeld en steeds vaker maken plantaardige eiwitten deel uit van het menu.

Bewoners zijn actief betrokken bij het behoud en beheer van het Nationaal Park. Als vrijwilliger bij 1 van de TBO's (terrein beherende organisaties), als

groene voorlichter, IVN-natuurgids of stadsgids, tijdens de World Cleanup Day of Bomenaanplantdag of als bezoeker. Het besef dat ‘natuur begint bij de achterdeur’ is gegroeid en het aandeel groen en inheems in de tuin en rond de woning is toegenomen. Bewoners, bedrijven en bezoekers zijn bereid om ook een financiële bijdrage te leveren aan het behoud en de ontwikkeling van het Nationaal Park, door als ‘vriend van’ een bijdrage te leveren aan het NPWW Gebiedsfonds.

Kennis over de gebiedsgeschiedenis en de bijzondere flora en fauna en het belang om die te beschermen, in en rond het Nationaal Park, is toegenomen door programma’s als Boswachter in de Klas en een lezingenreeks over de Landschapsbiografie. Er is een doorlopende leerlijn educatie, van het basisonderwijs tot aan volwasseneneducatie.

De Nationaal Park-organisatie faciliteert het gesprek in de samenleving over de transitieopgave in het landelijk gebied. Zij biedt een platform voor dialoog tussen bewoners, bedrijven, overheden en andere stakeholders. Met maatschappelijke partners als Duurzaam Steenwijkerland, de bibliotheek, sociaalwerk De Kop en ondernemersverenigingen zet zij in op verduurzaming en maatschappelijke betrokkenheid. Door ondernemers te inspireren op het ontwikkelen van duurzame concepten en bedrijfsvoering en door projecten als Charter for Sustainable Tourism en Green Key-certificering. Door met de bibliotheek, als huiskamer van de stad, een platform voor dialoog te ontwikkelen. Door met Sociaalwerk De Kop bewoners te inspireren op natuurinclusief leven.

ⁱ Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030, ministerie van LNV, 2023

ⁱⁱ Ambitieplan 2024-2030 en Jaarplan 2024, Stichting Nationaal Park Weerribben-Wieden, npweerribbenwieden.nl/wp-content/uploads/2024/03/Ambitieplan-2024-2030-en-Jaarplan-2024-sNPWW.pdf

ⁱⁱⁱ Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030 – Op weg naar veerkrachtige, beleefbare nationale parken, 2023, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/19/bijlage-1-lnv-beleidsprogramma-nationale-parken-2024-2030>

^{iv} Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030, ministerie van LNV, 2023

^v Climate Change Conference, United Nations, 7-18 december 2009

^{vi} <https://unric.org/nl/biodiversiteitsakkoord-bereikt-op-cop15/>

^{vii} Charter for Sustainable Tourism, EUROParc Federation, https://www.europarc.org/wp-content/uploads/2024/06/EN_Technical-guidelines_EUROPARC_ECST_june2024-1-compressed.pdf

^{viii} Nationale Parken Nieuwe Stijl, Nationale Parken Bureau, <https://www.nationaleparkenbureau.nl/standaard+en+leidraad/default.aspx>

^{ix} Landschapsbiografie Weerribben-Wieden, Neefjes/Bleumink, Nationaal Park Weerribben-Wieden, 2023, <https://npweerribbenwieden.nl/documenten/landschapsbiografie-weerribben-wieden/>

^x Leefstijlvinder, Bureau Marketresponse, <https://leefstijlvinder.nl/>

^{xi} Merkgids, Nationaal Park Weerribben-Wieden, 2023, <https://npweerribbenwieden.nl/projecten/gebiedspromotie-en-educatie/merkontwikkeling/>

^{xii} Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, April 2024, Nationale Parken Bureau

